

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจบัณฑิตภาคศึกษานิเทศศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ หลังจากจบการศึกษา ปีการศึกษา 2535 - 2539 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต สภาพการทำงาน การศึกษาต่อ และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะจากบัณฑิตเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังบัณฑิต จำนวน 507 คน จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับแบบสอบถามคืนจากบัณฑิต จำนวน 308 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60.7 ของจำนวนที่ส่งแบบสอบถามได้ผลสรุปดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะการมีงานทำ และการศึกษาต่อ

- 1.1 บัณฑิตหลังจบการศึกษาแล้วได้งานทำตรงกับที่ศึกษามาเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.4)
- 1.2 หน่วยงานที่บัณฑิตเข้าไปทำงานส่วนมากเป็นหน่วยงานภาคเอกชน (ร้อยละ 58.6)
- 1.3 วิธีการเข้าทำงานของบัณฑิตส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสอบคัดเลือก (65.9%)
- 1.4 ระยะเวลาในการหางานทำของบัณฑิต ส่วนใหญ่ใช้เวลาไม่เกิน 6 เดือน (ร้อยละ 87.9)
- 1.5 หลังจากเข้าทำงานแล้วบัณฑิตส่วนมากไม่เคยเปลี่ยนงานเลย (42.2%) ส่วนที่เปลี่ยนงานมีสาเหตุมาจากเงินเดือนน้อย มากที่สุด (31.0%)
- 1.6 บัณฑิตที่ได้งานทำแล้วส่วนใหญ่ พอใจกับงานที่ทำ (ร้อยละ 63.8)
- 1.7 บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วและยังไม่ได้ทำงาน มีเพียงร้อยละ 10.4 ซึ่งมีสาเหตุมาจากยังหางานทำไม่ได้และกำลังรอฟังคำตอบจากองค์กรที่สมัครไว้ (ร้อยละ 37.5)

การศึกษาต่อ

- 1.8 บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 9.1)
- 1.9 เหตุผลของการเข้าศึกษาต่อของบัณฑิตมากที่สุด คือ ต้องการความก้าวหน้า (ร้อยละ 41.2)

1.10 การศึกษาต่อของบัณฑิตส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหา (78.6 %) ส่วนบัณฑิตที่มีปัญหา เพราะความรู้ภาคทฤษฎีในระดับปริญญาตรีน้อยเกินไป มากที่สุด (ร้อยละ 33.4)

2. สภาพการทำงาน อุปสรรคและปัญหาในการทำงาน

1. สภาพการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านการปฏิบัติงาน

- บัณฑิตมีทักษะในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ทางด้านการสื่อสารภายในองค์กรและสามารถประยุกต์วิชาการต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามาใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาสังคมได้ดียิ่งขึ้นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.64$, $\bar{X}=3.57$) บัณฑิตมีความมั่นใจในการทำงาน และประสิทธิภาพในการทำงานของบัณฑิตมีในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, $\bar{X}=3.78$) ส่วนความรู้ทางทฤษฎีและทักษะในการปฏิบัติงานของบัณฑิตมีระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) และมักได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ไม่ตรงกับที่ได้ศึกษามา ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.13$) ปัญหาปริมาณงานที่บัณฑิตต้องรับผิดชอบ และเวลาในการปฏิบัติงานมีมากเกินไป บัณฑิตมีปัญหาด้านนี้ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$, $\bar{X}=3.10$) ส่วนโอกาสที่จะก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของบัณฑิตมีระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$)

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์และการปรับตัว

- บัณฑิตสามารถปรับตัวให้เข้ากับการทำงานได้ระดับมาก ($\bar{X}=9.32$) และมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้าหน่วยงานในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X}=4.19$, $\bar{X}=3.91$) บัณฑิตได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้าหน่วยงานในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, 3.94) ทำให้บัณฑิตมีความสบายใจและมีความสุขในการทำงานในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) บัณฑิตมีความเข้าใจในปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในองค์กรระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) และสามารถให้คำแนะนำผู้อื่นเมื่อเกิดปัญหาได้ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) ส่วนทางด้านปัญหาในการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น มีในระดับน้อยมาก ($\bar{X}=1.87$)

3. ประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

- บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้ และสามารถปรับเนื้อหาให้เข้ากับการทำงานได้ระดับมาก ($\bar{X}=3.65$, $\bar{X}=3.61$) ส่วนความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับงานและทำงานไม่ตรงกับวิชาเอก อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.23$, $\bar{X}=3.17$)

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ จะแยกเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ภาวะการได้งานทำ
2. การศึกษาต่อ
3. สภาพการทำงาน
4. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

1. ภาวะการได้งานทำ

1.1 จากการวิจัยพบว่าบัณฑิตภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ หลังจบการศึกษาแล้ว มีงานทำจำนวนมากกว่าร้อยละ 75.3 และศึกษาต่ออีกร้อยละ 9.1 คิดเป็น ร้อยละรวมของทั้งสองประเภทเท่ากับ 84.4 อาจกล่าวได้ว่าเป็นจำนวนร้อยละที่ค่อนข้างมากทีเดียว เมื่อใช้วิธีการทางสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) มาประมาณค่าร้อยละดังกล่าวก็สามารถสรุปได้ว่าจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากภาควิชาฯ ทั้ง 5 รุ่น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ที่มีงานทำและ ศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา ซึ่งแสดงได้ว่าบัณฑิตภาควิชานิเทศศาสตร์ มีความสามารถ ดังนั้น ทางภาควิชานิเทศศาสตร์ จะยังคงนโยบายการผลิตบัณฑิตทางด้านสื่อสารมวลชนที่มีคุณภาพออกสู่ สังคมต่อไป

1.2 บัณฑิตที่จบการศึกษาและมีงานทำแล้ว ส่วนใหญ่ได้เข้าทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน มากกว่าการเข้าทำงานในองค์กรรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานรัฐบาล และส่วนใหญ่จะเป็นการทำงานใน ลักษณะชั่วคราวมากกว่าจะเลือกทำงานแบบถาวร อาจเนื่องมาจากบัณฑิตยังไม่มี ความมั่นใจว่าการ เริ่มต้นทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว จะตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความชอบที่แท้จริงของตนเองหรือไม่

1.3 เมื่อบัณฑิตจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากภาควิชานิเทศศาสตร์แล้ว พบว่าส่วนใหญ่หางานทำก่อนเลือกศึกษาต่อในระดับสูง เนื่องมาจากบัณฑิตต้องการทำงานเพื่อหาประสบการณ์ก่อน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบัณฑิตสามารถที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงาน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนในระดับสูงขึ้นไปได้

1.4 บัณฑิตที่จบการศึกษาส่วนใหญ่ได้งานทำตรงกับวิชาเอกที่ได้ศึกษามา โดยสามารถผ่านการคัดเลือก/สอบบรรจุ เข้าทำงานด้วยตนเอง

1.5 ระยะเวลาในการหางานทำครั้งแรกของบัณฑิตหลังจบการศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วได้งานทำทันทีที่จบการศึกษา มีเพียงบางส่วนใช้ระยะเวลาในการหางานทำครั้งแรกประมาณ 1-6 เดือน และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ใช้ระยะเวลาในการหางานทำตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ถึง 2 ปี ซึ่งพบว่าบัณฑิตที่ใช้เวลาหางานทำมากกว่า 1 ปีขึ้นไปนั้น มีสาเหตุมาจากได้รับการปฏิเสธงาน เพราะความรู้ความสามารถไม่เพียงพอและเลือกงานที่ตรงกับความสนใจไม่ได้

1.6 บัณฑิตที่ได้งานทำแล้วส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานเลยมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่เคยเปลี่ยนงาน ซึ่งมีสาเหตุมาจากเงินเดือนน้อย

1.7 เป็นที่สังเกตได้ว่าบัณฑิตส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษาและได้งานทำแล้ว จะมีความรู้สึกพอใจในงานที่ได้ทำ

2. การศึกษาต่อ

2.1 บัณฑิตที่จบการศึกษาจากภาควิชาวิทยาศาสตร์ แล้วเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เนื่องจากต้องการความก้าวหน้าในด้านการศึกษาและความรู้ในระดับปริญญาตรีไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ ดังนั้น การที่ทางภาควิชาฯ กำลังดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้เฉพาะทางอย่างลึกซึ้งและมีความสามารถด้านวิชาชีพทางวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้นจึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง และควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากทางมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี

2.2 บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า ได้รับประโยชน์อย่างมากในการศึกษา และได้รับความรู้ ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอนของทางภาควิชาฯ ซึ่งเป็นสิ่งสนับสนุนให้ภาควิชาฯ ที่ผลิตบัณฑิตนิเทศศาสตร์ออกไปสู่สังคม ได้เกิดความมั่นใจได้ว่า ความรู้ ประสบการณ์ที่ได้สั่งสอนแก่บัณฑิตอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

3. สภาพการทำงาน

3.1 บัณฑิตสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ประโยชน์กับการทำงานได้ในระดับมาก และมีทักษะในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ทางด้านการสื่อสารภายในองค์กรได้ในระดับมากเช่นกัน บัณฑิตมีความมั่นใจในการทำงานของตนเองว่ามีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตนเองให้เข้ากับการทำงานได้เป็นอย่างดี มีความเข้าใจปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในองค์กร มีความสัมพันธ์อันดีและได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา / หัวหน้าหน่วยงาน และผู้ร่วมงาน มีความสบายใจ มีความสุขในการทำงาน

4. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

4.1 ปัญหาและอุปสรรคของบัณฑิตที่จบการศึกษาจากภาควิชานิเทศศาสตร์ส่วนใหญ่ พบว่าเป็นปัญหาของการทำงานที่ไม่ตรงกับเนื้อหารายวิชาเอกบังคับและเอกเลือกที่ได้ศึกษามาในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่ได้ศึกษานั้นเป็นการเรียนทุกแขนงวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์ ทำให้มีความหลากหลายและไม่เกิดความรู้อย่างลึกซึ้งเท่าที่ควรในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาดังนั้น การที่ภาควิชานิเทศศาสตร์กำลังดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นคณะนิเทศศาสตร์ และแบ่งแยกออกเป็นภาควิชาต่าง ๆ จะทำให้นักศึกษามีโอกาสเลือกศึกษาในภาควิชาที่ตนเองสนใจศึกษาอย่างแท้จริง และมีโอกาสนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น ด้านหลักสูตรจากการแสดงความคิดเห็นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าจะมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกเรียนในแขนงรายวิชาที่ตนเองถนัดและมีความสนใจมากกว่าการบังคับเรียนเฉพาะรายวิชาที่เปิดสอนไว้เท่านั้น และควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีภาคปฏิบัติควบคู่กับการเรียนทฤษฎี ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจมากกว่าการเรียนทางด้านทฤษฎีเพียงอย่างเดียว อีกทั้งหากเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติให้มากจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้เป็นอย่างดี อนึ่ง ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้ภาควิชานิเทศศาสตร์เป็นคณะนิเทศศาสตร์ต่อไป เพื่อให้นักศึกษาได้เลือกเรียนเฉพาะทางอย่างลึกซึ้ง อันจะส่งผลถึงการมีทักษะความชำนาญในวิชาชีพอย่างแท้จริง ด้านกระบวนการเรียนการสอน ควรส่งเสริมเน้นหนักให้มีความถูกต้องด้านเนื้อหา ความพอเพียงของเนื้อหาวิชาควรสามารถเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ทันสมัย และมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิด

ประโยชน์อย่างสูงสุด ควรส่งเสริมให้มีการเปิดรายวิชาที่เป็นความรู้ใหม่ ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ การจัดการ ระบบสารสนเทศ ฯลฯ โดยมีการใช้วิธีการเรียนการสอนที่สามารถเชื่อมโยงภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติควบคู่กัน มีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติงานจริง ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมที่ช่วยให้การทำงานมีคุณภาพ

4.2 ปัญหาและอุปสรรคที่บัณฑิตของภาควิชาฯ พบอีกประการหนึ่งคือการได้รับมอบหมายให้ทำงานในหน้าที่ที่ไม่ตรงกับที่ได้ศึกษามา รวมถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงานและปริมาณงานที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบมีมากเกินไปนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุของสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่หลายองค์กรต้องลดจำนวนคนงาน และจำเป็นต้องใช้จำนวนคนที่เหลืออยู่ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด จึงเป็นผลให้บัณฑิตได้รับมอบหมายให้ทำงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างเห็นว่าบัณฑิตสามารถทำได้ เป้าหมายของการผลิตบัณฑิตอีกประการหนึ่งก็คือ ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว มีความรู้ ความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระอื่น ๆ ได้ด้วย เนื่องจากจะเห็นได้ว่าเมื่อประเทศไทยต้องประสบกับภาวะปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ก่อให้เกิดภาวะตกงานของประชาชน และบัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ย่อมมีผลกระทบต่อการทำงานทำ อาจมีทางเลือกในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ และเพื่อให้บัณฑิตได้มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้และเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงในแวดวงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และมีศักยภาพที่จะพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักศึกษาให้ก้าวทันยุคการสื่อสารไร้พรมแดน เลือกลงแต่สิ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อสังคมในเชิงสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นระบบคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ การประมวลผลข้อมูลที่มีประสิทธิภาพพอควร

4.3 ทางด้านการนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปใช้กับการทำงาน การปฏิบัติงาน การปรับตัว มนุษย์สัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ของบัณฑิต พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาทุกข้อในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของภาควิชาฯ ที่ต้องการส่งเสริมให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เช่น กิจกรรมทางด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา บันเทิง และชมรมต่าง ๆ การบริการชุมชน ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บัณฑิตรู้จักคิด รู้จักการเรียนรู้ รู้จักการสร้างสรรค์ พัฒนาการอยู่ร่วมในสังคมกับผู้อื่น และมีผลต่อการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเข้าศึกษาตงานยังองค์กรวิชาชีพ ทางด้านการสื่อสารมวลชน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ฝึกงานยังองค์กรต่าง ๆ และควรจัดให้มีการ

บรรยายพิเศษในหัวข้อที่จะสามารถเพิ่มพูนความรู้รอบตัวแก่นักศึกษาจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิใน
แขนงต่าง ๆ เป็นประจำซึ่งจะทำให้ นักศึกษาเกิดความรอบรู้ มีประสบการณ์ มีโลกทัศน์ที่กว้างขวาง
มากยิ่งขึ้น และสามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในตนเองได้

ทั้งนี้ทางผู้วิจัยยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ หนังสือ ตำราทางวิชา
การที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่าปัจจุบันที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้นยังมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ทำให้เกิดปัญหาการใช้งานอุปกรณ์มากเกินไป ทำให้เกิดความเสียหายบ่อย
ครั้ง ซึ่งไม่เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษานักศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ได้ ทางมหาวิทยาลัยควร
พิจารณาเพิ่มอุปกรณ์ หนังสือ ตำราทางวิชาการที่มีความจำเป็นต่อการส่งเสริมการศึกษาของภาค
วิชานิตศศาสตร์ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ทางภาควิชาฯ จะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่
สังคมต่อไป

ด้านอาจารย์ผู้สอน นับว่าจำนวนอาจารย์ผู้สอนในปัจจุบันมีน้อยและยังไม่สอดคล้องไม่
เหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดระบบการเรียนการสอน
อย่างยิ่ง ในขณะที่ด้วยกันอาจารย์ควรเป็นผู้ที่จบการศึกษาทางด้านนิตศศาสตร์โดยตรงและเป็นผู้ที่มี
ความรู้ ประสบการณ์ มีความสามารถในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา แล
ควหาความรู้ใหม่ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ มาเสนอแก่นักศึกษาเป็นประจำ
สม่ำเสมอ ส่งเสริมปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นนักสื่อสารมวลชนที่ดีและ
พร้อมที่จะรับใช้สังคมในโอกาสต่อไป

ทางมหาวิทยาลัยแพทย์ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง มีการผลักดันให้ภาควิชานิตศศาสตร์มีการสร้างหลักสูตรในระดับคณะ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความ
ต้องการของผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากสถาบันต่าง ๆ และเลือกเข้ามาเรียนใน
ภาควิชาฯ มากขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาส เพิ่มทางเลือกแก่นักศึกษาในการเลือกเรียนสิ่ง
ตรงกับความถนัดและความต้องการได้มากยิ่งขึ้น

ควรมีการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากทางภาควิชาฯ อย่างต่อเนื่อง อาจเป็น 2
ปีต่อครั้ง หรือตามความเหมาะสม อาจเพิ่มการติดตามผลโดยส่งแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ เยี่ยม
เยือนถึงหน่วยงานพูดคุยกับหัวหน้างาน ซึ่งจะป็นวิธีการที่ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังกล่าว จะเป็นวิธีการในการสร้างคุณภาพบัณฑิตที่พึง
ประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันด้วย บัณฑิตที่จบการศึกษาจะ
มีความรู้ ความสามารถอย่างสมบูรณ์ นั่นคือ เรียนเก่ง คือ มีความรู้ตามหลักสูตรอย่างจริงจัง เก่ง

งาน คือ มีความรู้ความสามารถในงานเฉพาะด้านในเชิงวิชาการ และเก่งคน คือ มีความสามารถ
ในการติดต่อประสานงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

PAYAP UNIVERSITY